

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
ÖMER SABANCI’NIN
TÜSİAD VE TÜBİTAK’IN DÜZENLEDİĞİ
“AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİ YOLUNDA
BİLİM VE ARAŞTIRMA KONFERANSI”
AÇILIŞ KONUŞMASI

08 EYLÜL 2006
İSTANBUL

TÜSİAD AVRUPA SANAYİ VE İŞVERENLER KONFEDERASYONLARI BİRLİĞİ (UNICE) ÜYESİDİR.

İstanbul : Meşrutiyet Cad. No: 74 Tepebaşı 34420 İstanbul - Türkiye
Ankara : İnan Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara - Türkiye
Brüksel : 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin : Mörkisches Ufer, 28 10179 Berlin-Mitte - Germany
Paris : 12, Rue Godot de Mauroy 75009 Paris - France

Tel: (90-212) 249 19 29
Tel: (90-312) 468 10 11
Tel: (32-2) 736 40 47
Tel: (1-202) 776 77 70
Tel: (49-30) 28 878 6300
Tel: (33-1) 426 516 40

Faks: (90-212) 249 13 50
Faks: (90-312) 428 86 76
Faks: (32-2) 736 39 93
Faks: (1-202) 776 77 71
Faks: (49-30) 28 878 6399
Faks: (33-1) 426 516 99

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad-us.org
e-mail: info@tusiad-de.org
e-mail: satan@tusiad.org

web: www.tusiad.org

Sayın konuklar, değerli basın mensupları,

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. TÜBİTAK ile ortaklaşa düzenlediğimiz “Avrupa Birliği Üyeliği Yolunda Bilim ve Araştırma” konferansımıza hoşgeldiniz.

Bildiğiniz gibi Avrupa Birliği, Lizbon Stratejisi ile istihdam, ekonomik reform ve toplumsal uyum konularındaki önceliklerini belirlemiş; rekabet gücünü artırmak için Ar-Ge ve yeniliği teşvik ederek ve insana yatırım yaparak, bilgiye dayalı bir ekonomiye ve topluma geçişi hızlandırmayı amaçlamıştır. Türkiye de son dönemde Ulusal Bilim ve Teknoloji Stratejisi’ni uygulamaya koymuş, Avrupa Birliği ile işbirliğini güçlendirmiştir. Türkiye’nin AB müzakere sürecinde de, ilk olarak kapatılan fasıl “Bilim ve Araştırma” faslı olmuştur.

Bu gelişmelerden hareketle, Avrupa Komisyonu’nun Bilim ve Araştırma’dan Sorumlu Üyesi Sayın Potočnik’in ülkemizi ziyareti vesilesiyle, TÜBİTAK ile düzenlediğimiz konferansımızda, konunun ayrıntıları kendi alanında uzman değerli konuşmacılarımız tarafından sizlere aktarılacak. Bu nedenle ben konuşmamda kısaca bilim ve araştırma alanındaki gelişmelerin ekonomik rekabet gücüne etkisini değerlendirmek istiyorum.

Bilgi toplumuna ve bilgi ekonomisine doğru evrilen bir dünyada, bilim ve teknolojiye gelişme süreçleri ve bu sürecin toplumsal faydaya çevrilmesi, yani “inovasyon süreci”, toplumların geleceğini belirleyen en önemli unsur haline gelmiştir.

Yapılan çeşitli araştırmalar, ekonomik büyüme ve toplumsal gelişmenin itici gücünün bilim, teknoloji ve inovasyon olduğunu göstermekte; toplumun refah düzeyinin yükseltilmesinde önemli rol oynayan rekabet yeteneğinin de bilim, teknoloji ve inovasyon yeteneğinden kaynaklandığını vurgulamaktadır.

Dünyada Ar-Ge’ye ve inovasyona yatırım için cazibe merkezi olmak amacıyla ülkeler arasındaki rekabet giderek artmaktadır. ABD ve Japonya gibi bu alanda önde gelen ülkelerin yanısıra artık Çin, Hindistan ve Brezilya gibi yeni rakipler belirmiştir.

Üyesi olma yolunda ilerlediğimiz Avrupa Birliği de, rekabetçi kalabilmek ve Lizbon Stratejisi’nde belirlediği büyüme ve istihdam hedeflerini gerçekleştirebilmek için, Ar-Ge ve inovasyonu AB politikalarının, AB finansmanının ve iş dünyasının merkezine yerleştirecek tedbirler üzerinde durmaktadır. Bu çerçevede, 2010’a kadar Ar-Ge harcamalarının gayri safi yurt içi hasıladaki payının % 3’e yükseltilmesi hedeflenmekte; yeni teknolojilerin gelişimi için daha elverişli yasal düzenlemeler getirilmesi, devlet yardımlarının, kamu ihale ve vergi sistemlerinin araştırma ve inovasyona yönelik olarak yeniden yapılandırılması, fikri hakların etkin korunması ve araştırmacılar için elverişli bir ortam sunulması gibi politikalar gündeme getirilmektedir.

Finansman ile ilgili olarak ise, teknolojik gelişim için yapısal fonlar ile ulusal ve bölgesel araştırma ve inovasyon programlarının etkin kullanımı, yenilikçi KOBİ’ler için finans kaynaklarına kolay erişim sağlanması gibi öncelikler sıralanmaktadır.

Özel sektörün rolünün etkinleştirilmesi amacıyla da, üniversite-sanayi işbirliğinin güçlendirilmesi, yenilikçi sanayi kümelenmelerinin oluşturulması, özellikle KOBİ’lere araştırma ve inovasyona yönelik işletme desteği hizmetleri verilmesi gibi önlemler öngörülmektedir.

Avrupa Birliği üyeliği yolundaki Türkiye’de de, araştırma, teknoloji ve inovasyonun önünü açacak bu tür politikaların kararlılıkla uygulanması ve sanayi kuruluşlarımız ile KOBİ’lerimizin AB programları ve imkanlarından yararlanması önem taşımaktadır.

Ülkemizde Ar-Ge’ye daha fazla yatırım yapılması ve teknolojik inovasyonda yetkinleşilmesi, rekabet gücü artışıyla beraber ekonomik büyümeye de katkıda bulunacaktır. Bu bakımdan, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu’muzda iki yıl önce alınan, 2010’a kadar Türkiye’de Ar-Ge harcamalarının gayri safi yurt içi hasıladaki payının % 2’ye ve tam zaman eşdeğer araştırmacı sayısının 40.000’e çıkarılması kararları önemli birer hedefdir. Bu kararlar gereği, 2005’den başlayarak, doğrudan kamu Ar-Ge desteklerinde önemli artışlar olmuştur. Tam zaman eşdeğer araştırmacı sayısı da 2004 itibariyle 34.000’e ulaşmıştır.

Türkiye’nin Avrupa Birliği’nin Çerçeve Programlarına katılımı, bu hedeflere ulaşma sürecine ciddi katkı sağlamakta, kuruluşlarımıza yeni teknolojik standartların geliştirilmesine ortak olma fırsatı sunmakta ve AB’yle entegrasyonumuzu desteklemektedir. AB’nin yıl sonunda nihayetlenecek olan 6. Çerçeve Programı özel sektöre, özellikle de KOBİ’lere destek olmakta; inovasyona dayalı büyümenin önemli bir unsuru olan üniversite-sanayi işbirliğini ön plana çıkarmakta ve kadın araştırmacıların aktif katılımını teşvik etmektedir. Türkiye’nin bu üç alanda da AB standartlarını yakalayabilmesi yolunda, 6. Çerçeve Programı önemli bir itici güç olmuştur. Ülkemiz kuruluşlarının, 6. Çerçeve Programı kapsamında yer aldığı proje konsorsiyumlarının kabul oranı son iki yılda artarak % 19’a ulaşmıştır. Elbette, bu olumlu gelişmenin sürdürülmesi ve daha fazla ilerleme kaydedilmesine ihtiyaç vardır.

2007’den itibaren başlayacak 7. Çerçeve Programı da Lizbon hedeflerine ulaşmanın önemli bir aracı olacaktır. Yeni programda başarı oranımızın artırılması için, ülke çapında, kamu ve özel sektör ile üniversiteler nezdinde bilinçlendirme ve teşvik çabalarının yoğunlaştırılarak sürdürülmesi gerekmektedir. Ayrıca, araştırmacılarımızın ve sanayicilerimizin Çerçeve Programı projelerine katılımında yaşadığı bazı sıkıntıların giderilmesinin de çok etkili olacağına inanıyoruz. Bu sıkıntıların başında vize sorunu gelmektedir. Bu sorunun çözülmesi, araştırmacılarımızın ve sanayicilerimizin Çerçeve Programa diğer ülkelerle eşit şartlarda katılımını sağlayacak ve bu program vesilesiyle Türkiye’nin ve AB’nin karşılıklı olarak daha fazla katma değer yaratmasını kolaylaştıracaktır.

Türkiye’nin 6. Çerçeve Programı’nda edindiği deneyimle ve sürdüreceği bilinçlendirme çalışmalarıyla 7. Çerçeve Programı’nda daha başarılı olacağına inanıyoruz. Bununla birlikte, Türkiye’nin yeni programa katılım payı belirlenirken, geri dönüşüm oranlarının da dikkate alınmasında yarar görüyoruz.

Ayrıca, 7. Çerçeve Program’ın en önemli yeniliklerinden biri olan ve sanayinin katılımını artırmak için oluşturulan “Avrupa Teknoloji Platformları (ATP)”na ve “Ortak Teknoloji Girişimleri”ne ülkemiz kuruluşlarının katılımının, Avrupa Komisyonu’nca da desteklenmesinin teşvik edici bir unsur olacağını düşünüyoruz.

7. Çerçeve Program ile birlikte, yine AB tarafından geliştirilen “Rekabet ve İnovasyon Çerçeve Programı”na da Türkiye’nin katılım sağlaması, inovasyon yeteneğimizin güçlenmesine önemli katkılarda bulunacaktır.

Bu noktada, yaşlanan Avrupa nüfusuna karşılık, Türkiye’nin genç nüfusunu araştırmacı-yenilikçi bir nesle dönüştürebilmesinin Türkiye ve AB için yeni fırsat kapıları açacağını belirtmek gereklidir. Bu çerçevede, ülkemizde eğitim sisteminin her kademesinde bu anlayışla reform sürecinin işletilmesi de kritik önem taşımaktadır.

Bilim, teknoloji ve inovasyonun, bilgi toplumunda değer yaratmanın en önemli süreci olduğunun toplumumuzun tüm kesimlerince benimsenmesinin sağlanması çok önemlidir ve bu konudaki bilinçlendirme çalışmalarının devam etmesi gereklidir. Bilim, AR-GE, teknoloji ve inovasyon süreçlerinin birbiriyle ilişkisinin bir sistem olarak algılanarak bütünlük içinde yönetilmesine ve siyasi sahiplenmenin en üst düzeyde gerçekleşmesine de özel önem verilmelidir.

Sözlerime son verirken, konferansımızın, AB üyeliği yolundaki ülkemizin teknoloji üreten ve rekabet gücü yüksek bir konuma gelmesi için Ar-Ge ve inovasyonun önünü açacak politikaların tartışılmasına katkıda bulunmasını diliyorum.

Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ederim.